

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL PIAC-UTCA 49

A nemzetiségi kérdés

Irta: F. B.

VII.

Szinte úgy kezdem érezni, hogy az est-harang mementója már nem is a magyarnak szól, hanem mélyen belevágja szavát nemzetiségeink lelkiismeretébe, hiszen egy egységes magyar állam s nemzet iránti őszinte hűség töltik áldozatot nem is követel, pedig ez egységnek az egyedtől ezt megkövetelni természetesen joga van a nyert szolgálatok fejében, de annál több jóban részesíti őket a szellemi s anyagi közvagyonból, bár ezek szerzéséhez nem a részesedés arányában járultak hozzá. Am ha lelkiismeretünk nyugodt is, s ez nagy nemzeti kincs, el ne bízzuk magunkat, s e jótévis munkájában meg ne álljunk, hanem előre — a köznek érdekében. — Vagyis eddigi igazunkat s nemzeti öntevékenységiinket még más valamivel is támogatnunk kell.

És itt eljutottunk ahhoz a ponthoz, ahol nemzetiségi testvéreink érdekében új teendők kitűzésére terelődik lelkiismeretünk. Ugy kell cselekednünk, mint az evangélium jó pásztora tett. El kell magunknak indulnunk, ennek az egész történelmi magyar szempontnak utra kelnie, felkeresni az elvesztett, vagy inkább eltévedt bárányt, a mely valahol tüskés bozótok közt gyötrődik, s nem bír szegény a maga erejéből kiszabadulni, hogy újra visszatárlhatna esetleg az elhagyott jó legelőre többi társához.

E sorok írója úgy látja, hogy a magyar nemzetet egészében mulasztások vádja terheli e tekintetben. A magyar társadalom a kormány dolgának tekinti a nemzetiségi kérdést, egyáltalán nem sokat törődik vele, mintha nem is millió meg millió honfitársáról, édes testvéréről volna szó, hanem vad

idegenekről, kikhez nekünk semmi közünk. Ez állam s nemzetellenes, sőt egyetemes kultúra elleni véték, vagy beteg érzéketlenség. Már hogyné volna pl. Debrecennek s a hajduságnak köze egy ilyen nagy nemzeti ügyhöz? Ha Hajdúvármegyéből s Debrecenből állna Magyarország, még meg lehetne a közönyös nem törődömséget érteni, de mikor a veszedelmek házukban gyülemlenek, melyben mind békés otthont akarunk, a le-targikus közömbösség egyenesen a hazafiúi érzés primitívtségére vall. Akárcsak a halzsirral kent csizmában ülne be a renaissance stílu új vármegyeháza remek tanácskozó termében, agyaruk közt a makrapipával.

A nemzetiségi kérdés nem politikai kérdés elsősorban, amelyet párttaktikává sülyeszthet le a politikusok vak szenvedélye, nem is a kormányának a dolga eminenter, akiknek hogy annál nagyobbat bujkék, itt gáncsot is lehet vetni, nem ilyen-olyan lokális kérdés: hanem magának a nemzeti társadalomnak teljes, oszthatatlan egészének a munkája, kultúrája, erkölcsi ereje, egészséges magyar teste-lelke, hódítóan, vonzó, bizalmat keltő szeretete kell ide. Mindnyájunk dolga tehát. A politika itt nagyon hatodrangu tényező.

Ujra csak az anyyira átértett s érzett igazsághoz jutunk: a magyarnak nagyon erősnek kell lenni. Erősnek nemcsak a maga történelmi erejű igazának hirdetésében, va-gyonban, szerzett s teremtett műveltségében, számában, magabiztában — hanem aktív hazafiságban, emberszeretében is. — Ez is, az is igen kezdőfokon van nálunk, mindkettő talaján csak faekével szántunk, mint ezer néhány év előtt.

Nekünk a nemzetiségeket meg kell nyernünk, ehhez pedig aktív, őket kereső szeretet is szükséges. Politika, szolgabíró, zsan-

dár, paragrafus, puskatus, megfélemlítés és bármiféle eszköz, amely erőszak színét öltethet fel, nemcsak kárbavesztett, de önkár is.

Hanem a törvényes rend karakteres tisztelete, amit kötelességteljesítésnek neveznek, elsősorban a magunk részéről; a lelkiismeretes igazságosság a gyöngék irányában s ezek védelme a hatalmi gőg ellen; s mindezekben a testvéri szeretet. Ezek visszhangra fognak találni nemzetiségeink szívében is, mert ellenállhatlan erőt s bizalmat keltők.

De legnehezebb köztük a munkás szeretet, ez a társadalomalkotó s fentartó erő, mert mintegy önönvalónkból kell kilépniük, ha szónál tovább is akarunk jutni. Lehet állami rendet olimpuzi villámokkal is ideig-óráig teremteni, de ez nem élet, termékeny, mosoly közt gyümölcsöző élet. Ez a hatalmat nem követeli, mert önmagát nem sokasítja meg, hanem bármilyen fenségesnek lássék is magányában, végre természetlen kopárrá szürkül, melyet csak a viharok látogatnak s tesznek zordonná. A szeretet leszáll magasságából. Ha isten a hatalom neve, emberré lesz, hogy ez őt megértse, szegény, kizkódó emberré; a gyermekkel gyermek leszek, a férfiuval szemben férfi, a szegény-nyel szemben szegény, a tóttat tót, a horvátal horvát, az oláhval oláh, mindeneknek minden, hogy őket a békének, a hazának, az egységnek megnyerhessem.

Ez a szeretet politikája, ezt kell nekünk eltanulnunk, s gyakorlatba venni s így kell a magyar társadalomnak céltudatosan az államhatalom segítségére lennie s ennek bölcs és szép formáit, miket fentebb láttunk, élettel telíteni. — Nehéz a feladat, igen nehéz, mert naponta áldozattal határos önmegtartás, türelem, szelidség, elnézés, törődés, jóhiszeműség, okosság, csüggedetlen reménykedés s bizalom kell hozzá, de nélkülük nem fog a szívek összeforrása — mert ez a cél

Wacha legszebben fest.

Bűn

Irta: Sebestyéné Lia.

Már elmúltak azok a tavaszi napok, amikor hamvas illatu kis ibolyacsokkrokkal leledkedt reám az utcasarkon, vagy a kapunk alatt. Én pirulva tiltakoztam az ilyen várakozások ellen, de maga csak mosolygott és szebbnél-szebb és hamvasabbnál-hamvasabb ibolyacsokkrokkal üdvözölt nap-nap után. De ezek a napok már elmúltak. Érti? Elmúltak! És a mulandóságba belevész minden, onnan már ki nem halászhatjuk azt, amit ez elragadott!

Akkor még leány voltam és szabad volt a tér sorsom körül. Most nem az. Asszony lettem!

Ne üldözzön. Vagy egyáltalán mi értelme is van az üldözésének? Mi célja van ennek? Ah, mintha látnám, hogy e kérdésre mily különös mosoly jelenik meg az ajkán. — Jó, csak mosolyogjon. Bizonyos célokat is tűzhet maga elé, ha éppen jól esik magának, de ezeknek megvalósulása már az én személynem körül is forog. És éppen azért ezek elérhetetlenek.

Tegnap este óta olyan a lelkem, mint egy háborgó vulkán. Mélyen megalázva, sértve érzem magam. Sötét vonások rajzolódnak az arcomra és bizonyára közönyösen siklik vé-

gig szavaimon. Én pedig kiemelem újból ezt a pár szót, hogy „az a pillanat”.

Mondja, miért jött hozzám? Gondolkozott-e egyáltalán akkor, amikor erre határozta magát? Mert ha gondolkozott volna, ezt nem lett volna szabad megcselekednie. — Tudta, hogy távol van az uram. Vagy épp ezért tette ezt?

Ejh, de mit kerülgetem a tiszta igazságot. Maga is olyan, mint a többi. Kopogtatott, vajjon nem lesz-e oly szerencsés, mint az a „sok többi”? Akik abba a szánalmas helyzetbe hozták a szegény férjeket, hogy láthatatlan szarvak nőnek fejére.

Maga tulságosan merész volt. — Maga mindjárt sötét árnyakat szeretett volna szét-hinteni az én tiszta házaseletem körül. Még fel sem ocsudhattam, amikor maga merészen átkarolta a derekam és megcsókolta a nyakam, azután rám nézett oly pillantással, mint a legburkolatlanabb szó. „Ez a pillanat” meg-fagyasztotta bennem a vért, megdermesztette a gondolataimat, elnémitotta az ajkamat, mialatt maga hünyös csókjaival árasztotta el a nyakamat, a hajamat. Azután odakümm megszólalt a csengő. Megriadva hátrált. Bejött a szobaleány és jelentette, hogy a mosóné hazahozta a ruhát. Ezután újabb csöngetés. Az apámhoz hívtak, aki hirtelen rosszul lett.

A véletlen ez esetben kitünően végezte a dolgát, mert ha csak egy perccel tovább is

egyedül maradtam volna magával, megszünt volna bennem minden gyöngédség és ez magára nézve rettenetes lett volna.

Asszony vagyok, érti? Tisztességes, szerény asszony, aki csak az urának él, mert szereti az urát.

Azt mondta, hogy az örülésig szeret? — Miért nem iparkodott hát abba a helyzetbe jutni, hogy magát illették volna azok a jogok, melyek a pap előtt szentségesen megáldatnak? Az ibolyacsokkros tavaszi napokon még nem ismertem az uramat. Maga lehetett volna előnyben. Ő csak akkor jött, amikor a fákról hullni kezdtek a levelek. Maga tudott életem minden mozzanatáról, módjában lett volna „még akkor” cselekednie. De nem akart cselekedni, ugy-e? Az emberek úgy beszéltek az eljegyzésről, hogy az én részemről csak a presszió szerepel, egyéb semmi más. A maga fülébe is eljutott ez. Akkor még nem volt „késő”. Vagy maga nem vette a lelkére ezt? Ugy számított ugy-e, hogy mindennek dacára „elkésve” is győzelmet arathat. Nos lám, ebben csalódott. Ne gondolja, hogy kudarcát a közbejött véletlen okozta, vagyis az, hogy hirtelen beteg atyámhoz hívtak. Akkor elbődített a váratlan támadás, öntudatomat vette ez, nem találtam kellő szavakat, mellyel megérdemelten megsebezhettem volna.

Minék is boritgatom a lepelet. Fel velem! Maga jött, hogy a hatalmába kerítsen, hogy

— végbemenni . . . s a nemzeti kérdés örökös Damokles kardként fog belső békénk s eredményt akaró munkásságunk fölött függeni.

A magyar társadalomnak nagyon, de nagyon is kell a meziségi kérdéssel foglalkozni, nem csupán passive, egymás közt öntve ki keserűségünket, hanem idegen nyelvű honfitársainkkal érintkezve — hozzájuk simulva, a szeretet őszinteségével — aktive is.

Januári közgyűlés előtt

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó végén tartja meg januári rendes közgyűlését, amelynek előkészítéséhez a jog- és pénzügyi bizottság ma délután három órakor Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklése alatt tartott ülésén fogott hozzá. A bizottság mai ülésén kisebb jelentőségű ügyek szerepeltek, nagyobb vita tárgyát egyik sem képezte.

Csáky János vágóhídi igazgató ama kérésére, hogy fizetését nagyobb összegben alapítsák meg, tekintettel arra, hogy egyes mellékjövödelme az új állategészségügyi szabályzat szerint elmarad, a bizottság azt javasolja, hogy a kérést a közgyűlés utasítsa el, mert csak nemrég állapították meg igen méltányosan az igazgató fizetését.

Javasolja azonban, hogy az utcaaprók fizetésemelés iránti kérését teljesítse.

Javasolja, hogy a Tornaegylet részére 600 korona segélyt adjon a közgyűlés, amely segély a tornacsarnok fönntartására és javítására kell. Ezzel kapcsolatban javasolja a bizottság, hogy miután a Tornaegylet nagy anyagi forrásokat kap a várostól: utasítsa a tanácsot; nézze át a tornaegylet vagyonekezelését s amennyiben az egyesület nem tudná, vagy nem akarná jobban kezelni a jégpályát, akkor gondoskodjék a jégpálya másvaló kezelteséről.

Fejér Lajos írógépező részére 500 korona évi pótlék megszavazását javasolja a közgyűlésnek a bizottság.

Szuchán Elemér és társai ama kérését, hogy Debrecenben egy aeroplan-gyár létesítéséhez segélyt és telket adjon a város, a bizottság rokonszenvvel fogadja s nem zárkózik el segély és támogatás nyújtásától, ha a terv realizálása valamely formában már igazoltatik.

A Világítási és Víznyelvényintársaság felebvezését a tanácsnak a gyalogjárók helyreállítása kérdésében hozott határozata ellen elutasítani javasolja a bizottság.

megingassa asszonyi gyöngeségemet, hogy *célt érjen!* Nos hát, kedves barátom, sose fárasza magát, minden kísérlete eredménytelen marad. Nekem uram van, akit szeretek, becsülök. Igaz, hogy kezdetben nem szerettem. De most már szívem minden dobbanása az övé, csak neki élek, egyedül csak neki. — Érti?

Éjfél felé járt az idő. Az asszony hálóköntösében ült az íróasztal mellett és mialatt irt, a villanylámpa zöld ernyője még sápadtabbá tette fehér arcát. Fejét tenyerébe hajtott és letette a tollat. Majd lehajtotta a fejét és vagy tíz percig pihentette így. Amikor újból fölemelte, piros volt az arca és a szeméi sötéte fénylettek. Egy tiszta levélpapírt vett elő:

„Kedves Márta! Nem hiába mondtad te mindig, hogy Palugyainé egy különös asszony, de igazad is van. Mult héten, amikor találkoztam vele, olyan hangon beszélt rólad, hogy megbotránkoztatott. Azt mondta, hogy te egy közönséges nő, hogy egy lelketlen, érzés nélküli teremtes vagy. Sohe bántson téged édesem Palugyainé véleménye; sem az övé, sem a másé, te csak úgy cselekedtél, ahogy a szived diktálta, te ennek engedelmességtél. Mindig panaszkodtál uradra. Nem tudtátok egymást megérteni, nem volt

A tüzoltók kérésére javasolja a bizottság, hogy a hivatásos tüzoltóknak a nyugdíjjogosultak közé fölvétele érdekében a tanács tárgyaljon a tüzoltó testülettel s tegyen előterjesztést. Kiemeli a bizottság, hogy a kérést méltányosnak, jogosnak, szükségesnek tartja.

Kimondandónak tartja, hogy a Sziv-utcai ovodát vegye át a város, de az átvétel után a debreceni református egyház minden ingerenciája megszűnik.

Márk Endre kifogásolja, hogy az egyház segélyeket kap s a terheket áthárítja a városra.

Javasolja, hogy az ohat-telekházi bérletű 31,000 korona költséggel a szükséges gazdasági épületet emeltesse fel s utasítsa a mérnöki hivatalt: készítse el a terveket és költségvetést.

E pontnál Márk Endre kifogásolja, hogy nem közölték a bérlet kiadásakor a közgyűléssel, hogy ott a gazdasági épületek rosszak.

Jánosi Zoltán hivatkozással arra, hogy ezernyi baj van a város gazdaságaiban, ismételtlen sürgetni szükséges a jószágkormányzó állás létesítését. Utána nézett a dolognak s megtudta, hogy a tanács még semmit sem tett ez ügyben, mert azok, akik vizsgálódni akarnak haladni, megfélembeték. — Nem szokta támadni, sőt védi a tanácsot, de meg kell állapítani, hogy ez indolencia. Az állásra nagy szükség van. Éppen azok felebveztek meg, akik ma a város bérletein rablogdálkodást folytatnak. A tanács ne törődjön ilyen felebvezésecskével, hanem dolgozzék, mert elnyeli a várost az örvény.

Vargha Elemér dr. azt a fölvilágosítást adja, hogy a dolog előkészületben van és a februári közgyűlés elé kerül.

Arad városának az agkori biztosításra és ellátásra vonatkozó törvény megalkotása iránt a kormányhoz intézett föliratát hasonló szellemű fölirattal val. pártolásra ajánlja a közgyűlésnek.

Meghosszabbítandónak mondja ki a mén-telep laktanya bérletét és újabb 60,000 korona befektetés létesítését. Megengedendónak mondja ki, hogy a mén-telep onnan, ahol ezt a város kijelöli, ingyen hordhassa a homokot és agyagot.

Több, a tárgysorozatba fölvetett ügy nem lévén előkészítve, azokat a napirendről levették.

— **A horvát képviselők a magyar képviselőházban.** A félhivatalos „Bud Tud” jelentti S kerlec z Iván báró horvát bán Pavelics dr. titkár kíséretében ma reggel Zágrábból Budapestre érkezett. Mindenekelőtt Pejacsevich Tivadar gróf horvát miniszterrel tárgyalt. A bán és a horvát miniszter azután felhajtottak a miniszterelnöki

hozzád illő. Rosszul párosított össze veled az ég. És te elvégre husból és vérből vagy, érzések liktetnek benned és most ezek az érzések nem is hiába vibrálnak benned. — Együtt élsz azzal, akit szeretsz. Hisz eddig úgy sem tudtad, mi az igazi csók, az igazi ölelés. Az erőltetett ölelés kínos, fárasztó. Aztán egyszer élsz csak, ugy-e Márta? Miért ne ismeréd meg az igazi forró, vad szerelmet? Odaát már ugy sincs élet, ugy sincs szerelem. Az uradat tisztelted, becsülted mindig. Én ezt jól tudom. És még most is oly becsületes pária lennél, ha nem ismerted volna meg az élet igazi, hamisítatlan gyönyöreit. Ugy-e? Te nem vagy bünös, Márta! Nem! Miért is lennél az? Hát okvetlen áldozatot kell hoznod örök életre egy oly férfi miatt, aki a törvény kapcsa hozzád fiúz, aki mellett nem ismerted volna meg soha, soha, hogy mi is az igazi gyönyör, miben is rejlik a vágyak megvalósulása. Elj Márta! Elj! Rövid az élet és oly rémes, oly fagyos ugyis, ami azon túl vár reánk.

Az asszony be sem fejezve a levelet, kezébe vette azt a megcimezett borítékot, mely előtte fekiúdt és a következő tartalmu kuszált pár sorral postára adta:

„Még holnap nem lesz itthon az uram. Jöjjön. Várom.”

palotába és Tisza István gróffal folytatnak hosszabb tanácskozást a horvátországi politikai eseményekről. A horvát kormányfőriak a zágrábi országgyűlés legutóbbi eseményeiről tettek jelentést a miniszterelnöknek és bemutatták a képviselőházba megválasztott horvát képviselők névsorát. A bán és a miniszter jelentette Tiszának, hogy a horvát képviselők már 12-én megjelennek a magyar képviselőházban, ha addigra a zágrábi országgyűlés az elébe szabott munkát elvégzi.

— **Miniszterek titkos tanácsossága.** A hivatalos lap mai száma jelentti, hogy a király Balogh Jenő dr. igazságügyminiszternek, Sándor János belügyminiszternek és Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszternek a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Bobrinszky gróf levele

Mi lesz a „salvus conductus“-szal?

Máramrossziget, január 6.

A mai napon szünetelt a rutén izgatók bünpörének főtárgyalása.

A tegnapi tárgyalás vége felé érkezett meg Klein Artur dr. ügyvédhez Bobrinszky Vladimír grófnak ama levele, amelyről már több ízben említést tettünk. A levél a következő:

Szentpétervár,
december 18 XII. A. S. T.
(Az ó-naptár szerint.)

Nagyságos

Klein Artur ügyvéd urnak.

Válaszolva új naptár szerint december 26-áról kelt levelére, engedje meg, hogy közöljem: az új naptár szerint való január hó 11-én Párisban leszek. Kérem azért, hogy értesítését oda legyen szives küldeni, vajjon a pörhöz még idejekorán oda jöhetnek-e? Továbbá sziveskedjék tudtomra adni azt is, hogy milyen hosszú ideig tart az utazás Budapesttől Máramrosszigetig? — Sziveskedjék egyuttal az utazási időpontokat tudatni és kijelölni a legalkalmasabb vonatot. Ezekben a napokban megkapja ön a „Nowoje Wremja” legutóbbi két számát, amelyekben nagyszerű anyagot fog ön találni, hogy az egész ügyet megismerje. Az én cimem Párisban Lutetia-Hotel, Bd. Raspail. Kiváló tisztelettel

gróf Bobrinszky Vladimír.

P. S. Ha a bíróság azt hozná föl talán okul kihallgatásom megtagadására (zum Anlassnehmen kann), hogy nincsen alkalmas tolmácsa, akivel engem kihallgasson, engedje meg nagyságod, hogy fölhívjam figyelmét arra, nem lenne-e már most ajánlatos a bírósághoz azt a kérelmet intézni, hogy még idejekorán intézkedjék alkalmas tolmácsról. A bíróságoknál alkalmazott tolmácsok nem bírják az irodalmi orosz nyelvet, viszont én az ugor-orosz dialektust nem tudom. Kihallgatható vagyok: oroszul, angolul, franciául, — németül és magyarul magyarisch) nem tudok.

gróf Bobrinszky Vladimír.

Klein Artur dr. reméli, hogy egy-két nap alatt megkapja az igazságügyminiszteriumtól a választ, vajjon adnak-e salvus conductus-t. Akkor fog válaszolni Bobrinszky grófnak, Párisba irván levelét.

Jön a Messiás!

Spiritizmus Ujfehértón

Hartmann S. Mór ujfehértói lakos nagy híve a spiritizmusnak, beteges szenvedéllyel idézi a legkülönbözőbb szellemeket, asztaltáncoltatások és hasonló egyebek segítségével a jövőbe lát és szédületes bizottsággal, fitymáló fölényrel jóslja meg az elkövetkezendőket. Azt beszélik, hogy Hartmannak már több jóslata bevált s állítása szerint csalhatalan bizonyosságokkal rendelkezik, amelyek még csak a lehetőségét is kizárják a tévedéseknek.

Egy újságíró fölkereste a kétségkívül érdekes embert, aki ideges szenvedéllyel, ragyogó tekintettel beszélt emberfölötti képességeiről, valamint eddig elért nagyszerű eredményeiről.

— Svindliről szó sem lehet, — kezdte a jövőbe látó ember — elsősorban, mert erre semmi szükséges sincsen, másodsor pedig a tények bizonyítják, hogy minden eddigi jóslatom pontosan beteljesedett. Megmondtam jelőre, hogy Wilson t választják meg Amerikában és fényesen beigazolódt, hogy igazam volt. Egy héttel az aradi választás előtt levelet írtam Tiszán gróf miniszterelnöknek, hogy őt fogják megválasztani. Ime itt van Tisza levele, amelyben megköszöni a reá nézve kellemes jóslást s azt írja, hogy a választás eredménye a jövő titka. Nem szóltam semmit, megvártam a választás eredményét, azután újból levelet írtam a kegyelmes urnak, amelyben megkérdeztem, hogy kinek volt igaza? Tisza újból írt s udvarias formában megköszönte a figyelemeséget.

— És most milyen jóslásokkal foglalkozik? — kérdezte az újságíró.

— Többfelével, — felelte a jós — ezek között a legérdekesebb az, hogy földöntúli összeköttetésem által megtudtam, hogy a zsidók messiása pontosan hat esztendő múlva fog eljönni és bevallom, hogy magam is rendkívül örvendek ennek, mert hiszen akkor meglesz a világbéke, egy csapásra vége lesz az irtóztatón kegyetlen és véres háborúskodásoknak, amelyek annyi ártatlan emberéletet követeltek . . .

Végrehajtás a Tiszán

Lefoglaltak egy uszályhajót

A végrehajtások történetében szinte egyedül áll az az eset, amely a napokban történt Tokajban. A Tisza folyó kellős közepén csendőri asszisztencia mellett foglaltak le a hitelezők egy uszályhajót, amelynek továbbhaladását is meggátolták.

A hajó Tombác István szegedi vállalkozóé, aki a Tokaj vidéki kőbányákból szokta a terméskövet az Alföldre szállítani. Néha öthat uszályhajója jelenik meg Tokaj körül, amely egy-két hétig álldogál a Tiszán, s a berakodás után súlyos terhével indul lefelé a folyón Szeged alá.

Tombác Istvánnak valamelyes adóssága miatt gyűlt meg a baja a végrehajtóval. A hitelező többször kísérelte meg a végrehajtást, de sikertelenül. Ügyvédje, Liebermann Ernő dr. cselhez folyamodott s amikor megtudta, hogy Tombác hajója Tokajban a Tiszán horgonyoz, utasítást küldött képviselőjének, hogy foglaltasson.

A tokaji ügyvéd annak rendje és módja szerint megjelent a Tombác-féle hajónál s jelentette, hogy mi járásban van. A hajó parancsnoka kiadta erre a jelszót az indulásra. A fürgé matrózok egy-kettőre felszedték a horgonyokat és a hajó elindult.

Az ügyvéd azonban nem esett kétségbe. A parthoz közel levő esendőrlaktanyába sie-

tett, ahonnan két szuronyos csendőrrel tért vissza. A hajó már elindult, de a végrehajtó, az ügyvéd és a csendőrök esznakra ültek s utána eveztek. Már egész közel voltak, amikor az egyik csendőr átkiáltott a hajóra:

— Add meg magad!

— Állítsd meg a hajót!

A parancsnok nem mert ellenkezni. A hajó megállt, melyre hamarosan felugrott a végrehajtást eszközölő bizottság. A foglalást szabályszerűen elvégezték. Felírták a hajón mindent, sőt magát a hajót is. A csendőri segítséggel lefoglalt hajót ezután visszavontatták a rakodó parthoz s egyelőre ott áll, várva a továbbiakat.

A foglalásról értesítették Tombácot, aki vagy fizet, vagy árverésre engedi a hajóját.

Izzed pasa

Albánia fejedelme

A törzsfőnökök választó gyűlése

Amíg Wied herceg Potsdamban azon töpreng, hogy miként szerezhetné meg Albánia számára a százmilliós kölcsönt, azalatt már megszületett az új állam fejedelme. Az albán törzsfőnökök titkos összejevetelt tartottak Durazzóban, ahol elhatározták, hogy mohamedán férfiut emelnek Albánia trónjára és nyomban fejedelmé proklamálták Izzed pasa volt török hadügyminisztert.

Az albán trón problémájának erről a fordulatáról itt következnek távirataink

Frankfurt, január 6.

Konstantinápolyból jelentik a „Frankfurter Zeitung“-nak: Az albán törzsfőnökök titkos összejevetelen abban állapodtak meg, hogy Albániának mohamedán fejedelmet kell adni. Egyes albán vezérek Izzed pasa volt török hadügyminiszter nevét pendentették meg.

Izzed pasa azt a feltételt szabta, hogy egyelőre nem venné föl a királyi címet, hanem fejedelem volna és Albániának legalább tíz évig Ausztria-Magyarország és Olaszország együttes ellenőrzése alatt kellene maradnia. Az albán vezérek ezeket a feltételeket elfogadták, azután Durazzóban fejedelmé választó gyűlést tartottak és titkos szavazás útján egyhangulag Izzed pasát proklamálták Albánia fejedelmévé. Küldöttség jött Konstantinápolyba, amely a választást tudára adta Izzed pasának és ő az albán küldöttekkel a jövő héten Valonába fog utazni.

Bécs, január 6. Az ideiglenes albán kormány bizalmi emberei, akik itt tartózkodnak, nem csinálnak titkot abból, hogy Vilmos wiedi herceg albániai utjának elhalasztása valóban összefügg bizonyos titkos bujtogatásokkal. Albániában a kulisszák mögött még mindig olyan törekvések érvényesülnek, hogy Albániának mohamedán uralkodója legyen és az erre irányuló mozgalom a mohamedán albán lakosság körében termékeny talajra talált.

— Benedek Sándor a közigazgatási bíróság alelnöke. A király Szilassy Aladárnak, a közigazgatási bíróság másodelnökének nyugalomba vonulása alkalmából a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. és Benedek Sándor vallás- és közoktatásügyi államtitkárt a közigazgatási bíróság másodelnökévé nevezte ki.

Reaktiválnak egy régi debreceni céget

Az Aszódi Mór-cég fölvirágoztatása

Az elvihartzott gazdasági válság a debreceni kereskedelmi életben is éreztette pusztító hatását. Nem egy cég fejlődését akasztotta meg, még a legrégebb közül valókét is. A gazdasági válság súlyát érezte meg a „Debreceni Rövidáru Nagykereskedés Részvénytársaság“ is, amely először Aszódy Mór tulajdona volt, melyet Aszódy Mór az általa hosszú évek ügyes, szorgalmas munkásságával felvirágoztatott üzletből alapított.

Aszódy Mór az általa tovább vezetett részvénytársaság életét és működését is a lelkiismeretes kereskedő gondos figyelmével kísérte s látta, hogy az alatta oly virágzó üzlet mint részvénytársaság, folytonos veszteségekkel dolgozik, hogy ezen időszakban, mint ilyen nem tud prosperálni. Az igazi becsületes kereskedői lélek érzésével látta ezt s ezért elhatározta, hogy az üzletet ismét egyéni céggé alakítja át.

Vissza váltotta az egyenével millió értékű részvényeket teljes értékükben, 6 százalékos kamat fizetése mellett. Az elsőbbségi 100.000 korona összegű részvények után 8 százalékos kamatot fizetett a „Gazdasági takarékpénztárnak“, úgy hogy ma az egész egyenével milliót teljesen kifizette és az üzlet most már egyedül az ő tulajdonát képezi.

A régi jónévű kereskedőt ez eljárásában az az elv vezette, hogy kereskedői reneoméjait meg kell tartani, s amikor már maga veszi ismét kezébe az üzletet, ami most már meg is történt, az ő kereskedői neve és működése ismét a régi csorhatatlan épségben, tisztaságban és fényben álljon a kereskedői világban.

Az üzlet most már a régi szellemben vezetetik. Aszódy Mór kereskedői érzéke, nagy szaktudása irányítja az üzlet menetét, régi s becsületes, tehetsége munkáját méltán jutalmazza a kellő siker.

A rendőrségi palota

Az iparosok a tanács tagjaihoz

A központi rendőrségi palota építése körül a munkák elnyerése érdekében a debreceni iparosok erős küzdelmet vívnak az ellen a mérnöki hivatali állásfoglalás ellen, hogy az építési munkákat, mint generális vállalkozó, Fejér és Ritter cég kapja. Ezért ma a tanács tagjainak a következő memorandumot nyújtották át:

A rendőrségi palota építésére beadott ajánlatok tárgyalása alkalmával általában az a vélemény szűrődött le, hogy a rendőrségi palota építési munkálatait úgy a város anyagi érdeke, mint a helybeli építő ipar gyámoztatása szempontjából helyesebb nem egy ösztvállalkozónak, hanem a külön-külön benyújtott ajánlatok alapján adni vállalatba, mivel ezen külön ajánlatokból összekombinálható eredmény olcsóbb a legolcsóbb összájánlatnál is és a helybeli iparosok a munkáknak külön-külön kiadása esetén tudnának leginkább foglalkozáshoz jutni.

A hírlapi közlemények azt igazolják, hogy a városi tanács tegnapi ülésén is ezen felfogás jutott érvényre és a mérnöki hivatalnak ezen eshetőségre nézve is meg volt a maga kombinált javaslata. Ezen javaslatok közt a mérnöki hivatal azt tünteti föl a városra nézve legelőnyösebbnek, amely a Fejér és Ritter összájánlatából, a Dorsch Hugó asztalos-lakatos és mázoló munkákra beadott ajánlatából és az üreges vasbetonra beadott ajánlatokból lett összekombinálva.

Pedig ugyanily, sőt ennél kedvezőbb ajánlat a külön-külön beadott ajánlatokból is összeállítható, amelyeknél a debreceni ipar jutna tulnyomó mértékben munkához, még pedig olyképen, hogy nem lévén kiszolgáltat-

va egy öszvállalkozónak, azon hasznot, melyet az öszvállalkozó az iparos munkáján szerez, maga az iparos érdemelné meg és anynyival jobb minőségű munkát tudna produkálni.

A Fejér és Ritterék ajánlatának támogatásával azon fontos indok is fel lett hozva, hogy a vasbeton munka a kőműves munkától nem különíthető el az épület szilárdságának veszélyeztetése nélkül; hogy ezen indoklás meg nem állhat, bizonyítja, hogy a város ugy a D. M. K. E., mint a Piac-utca 26-28. számú bérház építésénél külön vállalatba adta a kőműves és külön a vasbeton munkákat, ugyanígy történt ez az Augusztia-szatórium építkezésnél, anélkül, hogy ezáltal az épület szilárdsága a legesekélyebb módon is szenvedett volna. De leginkább bizonyítja ezen feltevés tarthatatlanságát az, hogy magában az építési munkákra hirdettet pályázatban, melyet pedig szintén a mérnöki hivatal fogalmazott, határozottan benne foglaltatik, hogy külön-külön minden egyes munkára is lehetett ajánlatot tenni, már pedig a vasbeton munkák szerkezeti okokból el nem választhatók a kőműves munkáktól, akkor a vasbeton munkák vagy a kőműves munkák közé kellett, hogy besoroztassanak, vagy az árlejtési hirdetményben kellett volna kijelenteni, hogy kőműves és vasbeton munkák csak együttesen adhatók ki.

Azon kombináció, hogy Fejér és Ritter öszvállalkozásból vétessenek ki a Dorsch Hugó asztalos, lakatos és mázó munkái, mivel ezeknél a Fejér és Ritter cég sokkal drágább mint Dorsch, szintén meg nem áll, mert Fejér és Ritter csak az öszves munkákra tett ajánlatot minden alternatíva nélkül és így ez a kombináció utóajánlatként szerepel, mely pedig a közszállítási szabályzatba ütközik.

A Fejér és Ritter ajánlat előnyösebbre tétele végett a vastartók közti vasbeton menyezetek helyett az ürege vasbeton menyezetek is számításba vétettek.

Ugyanazt kell ez esetben a részletbeni ajánlatok öszvállalkozásánál is keresztül vinni — ami semmi nehézséget nem okoz, — mivel a Fejér és Ritter cég vasbeton ajánlata a vagyilagos egységákkal együtt fillérig egyezik a Takács és Darvas ajánlatával, mely a vasbeton munkákra legolcsóbb ajánlatot tette.

A munka nemenkénti kiadásánál az ajánlati öszveg vastartók közti vasbeton menyezettel Fejér és Ritternél olcsóbb 14168.25. ürege vasbeton menyezettel pedig 14168.25 kor.

Ezen számadatok az alábbi I., II. és III. öszvállalkozásokból tűnnek ki.

I. Munkák részletbeni kiadása esetén lehetőleg legolcsóbb debreceni iparosokkal:

1. Föld, kőműves, elhelyező munka Tóth, Szilágyi, Erdődy Debrecen 276,794.85 kor.
2. Burkoló munka Walla József r.-t. Budapest 37,792.40 kor.
3. Kőfaragó munka Lukács Vilmos és T. Debrecen 13,027.— kor.
4. Vasmunka Vasger. árusító r.-t. Budapest 14,146.80 kor.
5. Ácsmunka Horváth József Debrecen 19,074.80 kor.
6. Tetőfedő munka Suhajda Nándor Budapest 10,124.— kor.
7. Bádógos munka Friedmann S. Debrecen 9,805.— kor.
8. Asztalos, lakatos, mázó munka Dorsch Hugó Debrecen 59,963.53 kor.
9. Padlózó munka Mestitz Mihály Budapest 25,422.20 kor.
10. Üveges munka Kaszanyitzky Endre Debrecen 7,799.40 kor.
11. Szobafestő munka Hegedüs Pál Budapest 3,983.— kor.
12. Szobrász munka Osváth Antal Nyiregyháza 1,772.90 kor.
13. Vasbeton munka Takács és Darvas Budapest 98,202.— kor.
14. Vízvezeték és csatornázás Egészségügyi műszaki vállalat Debrecen 25,063.20 kor.
15. Központi fűtés Törs és Ormai Debrecen 38,572.80 kor.
16. Csenő és telefon Földvári L. Debrecen 1,995.38 kor.
17. Mázas eszerépmunkák Zsolnay-gyárak Budapest 13,333.— kor.

18. Fügöny és kárpitos munka Kardos László Debrecen 2,421.30 kor.

Vastartók közti vasbeton menyezettel ajánlati öszveg korona 659,293.56.

II. Fejér és Ritter cégnek az öszvállalkozásokra tett ajánlati öszvege 673,461.81 kor.

Vastartók közti vasbeton menyezettel helyett ürege vasbeton menyezetek alkalmazásánál megtakarítás levonva 12,737.— kor.

III. Öszvállalkozás:

Fejér és Ritter öszvállalkozása: Vastartók közti vasbeton menyezettel 673,461.81 kor., ürege vasbeton menyezettel 660,724.81 kor.

Munkák részletbeni kiadásánál ajánlati öszveg: Vastartók közti vasbeton menyezettel 659,293.56 kor., ürege vasbeton menyezettel 646,556.56 kor.

Megtakarítás Fejér és Ritter öszvállalkozásával szemben: Vastartók közti vasbeton menyezettel 14,168.25 kor., ürege vasbeton menyezettel 14,168.25 kor.

Nagy botrány a színházban

Elromlott a Kinetofon

Megostromolták a pénztárt

A debreceni színház történetében páratlanul áll az a botrány, ami ma este játszódott le a színházban és folytatásképp a pénztár előtt és az utcán. A színház vezetősége a mozis babérjaira, vagy talán aranyaira vágyva, egy tökéletlen beszélő filmet akart ötven százalékos felemelt helyárral bemutatni a debreceni színház közönségének. *A készülék azonban felmondta a szolgálatot s az előadást nem bírta megtartani az igazgató.* Ebből a nézőtérben olyan botrány támadt, hogy a színpad homlokára festett régi, nagy színészek arcképe bizonyára belepirult. Vajon mi vár még erre a lezúllott, szegény debreceni színpadra?

Az épületes előadásról szóló tudósításunk itt következik:

Edison kinetofonjának

bemutatását hirdette napokkal ezelőtt a debreceni színház. Az öles plakátok kedd, szerda és csütörtök napokra két-két előadást hirdettek felemelt helyárral. Az első előadást fél 7 órára, a másodikat 9 órára hirdette meg az igazgató. A közönség körében élénk volt az érdeklődés az előadások iránt s már mind a hat előadásra tömegesen váltották ki a jegyeket.

Ma este fél hét órára volt kitűzve a bemutatató-előadás. A nézőteret szépszámu közönség töltötte meg s feltűnő nagy volt a vidéki publikum száma is. Hét óra körül járt az idő, amikor végre felgördült a függöny. Izgalmas várakozás öntötte el a nézőteret. A türelmetlenség már-már feltűnő morgása egyszerre elült s minden szem a színpadra szegezte tekintetét.

A színpad parasztudvart ábrázolt. Falusi jelenet akarta bevezetni a beszélő filmet. Egy parasztgazda leányának a kezét kéri meg a katonaságtól hazatért legény, aki csodákat mesél a lovak nélkül szaladó kocsiokról, a repülőgépekről, a mozifilmekről. A gazda azonban nem hisz a legénynek s mint-hogy a színigazgató a kinetofont három estére kibérelte, kijelenti a legénynek, hogy csak akkor adja oda a leányát, ha ezeknek a csodáknak a valóságáról meggyőzi. A kinetofon a színházban szépen fel van állítva, a pénztár is beszedte a felemelt helyek árát, a legény tehát vállalkozik, hogy a csodákat bemutatja. A függöny legördül, a színé-

szek levonulnak a nézőtérre, kezdődik a kinetofon.

A kinetofon bemutatásának ezt az igazán mucsai keretét elengedte volna a közönség. Debrecen színházlátogató publikumának műveltsége igényt formál arra, hogy egy ilyen produkciót izléstelen és rikító sallangok helyett, egyszerű, okos szavakkal konferáljanak be.

Hápgó filmek, gazdátlan hangok.

Megindul tehát a kinetofon. Koncerttel kezdődik. A filmen megjelenik egy hölgy, aki zongorázik, urak, akik hegedülnek. Csodálatos zongora, amelyik már azelőtt megszólal, mielőtt a billentyűkön végigfut a zongorázó kéz. A hegedűk, azok pláne vicces hangszerek. Még állához sem emeli a művész őket, de már hanghullámokat küld a fülünkhöz a gramofon. Azután misztikus sipok sipolnak, vannak trombiták, amelyek önmagukat fújják és megjelenik egy szép barna ember, aki füttyülésre csucsorítja a száját, de kitűnik, hogy hasfüttyülő, tudniillik befelé füttyül, mert a közönség nem hallja, bár ő még mindig füttyül. Hogy mennyi gazdátlan hang kergeti még a hápgó embereket a filmen, arról jobb nem beszélni. Ezen a véleményen volt a gép is, amely egyszerre belátta, hogy jobb egyáltalában nem beszélni, mint hápgogni és dadogni és — *megállott.*

Ez volt az egyetlen igaz életmegnyilvánulása a gépnek, mire a függöny elpirulva öszvessüködött s a lámpák előtt megjelent egy ur és beszélni kezdett. A közönségen moraj futott végig (valószínűleg a csodálkozás moraja) mert az az ur egyszerre mozgatta a száját és bocsátotta ki a hangokat. Csakhamar azonban kitiint, hogy a lámpák előtt forgó urat nem a kinetofon elevenítette meg, mert bejelentette, hogy *a gép elromlott s a mai előadást nem lehet megtartani*, de a jegyeket érvényesíteni lehet a holnapi előadásra.

Kitör a botrány.

A közönségből, mint a vihar tört ki a felháborodás. Röpködtek a közbekiáltások:

— Tartsa meg az előadást!

— Nincsenek meg a jegyeink!

— Adják vissza a pénzünket!

A karzat kórusban harsogta:

— A mi jegyeinket elszedték.

A kinetofonos ember kétségbeesett erőlködéssel igyekezett túlharsogni a lármát:

— Mindenkit bebocsátunk holnap!

A vidékiek mezőnye tiltakozva emelkedett fel:

— Hohó, mi hazautazunk!

Kinetofon legyen a talpán, aki azt a botrányt és zajt tökéletesen visszaadja, amit tiszteletreméltó színházunk falai végigszenvedtek. A közönség egy része a pénztár elé

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRÁLY-BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalomat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárban

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

vonult és megostromolta, hogy visszakapja a pénzét. A pénztár azonban hősiiesen ellentállt az ostromnak és nem adta vissza a jegyek árát.

A botrány 9 órakor a pénztár előtt megismétlődött, mert a 9 órás előadás publikuma is visszakövetelte a pénzét.

HIREK

— **FIGYELMEZTETÉS.** A „Debreczeni Független Ujság“ naptárát minden előfizető kivétel nélkül megkapja, még az újonnan belépők is. Azonban figyelmeztetjük hátralékos előfizetőinket, hogy nagyszabású naptárunkat mindaddig nem kaphatják meg, míg tartozásaikat ki nem egyenlítik.

— **A főispán itthon.** Domahidy Elemér főispán, aki a múlt hó óta Tátralomnizon üdült, szombaton tér haza Debrecenbe.

— **Csernoch bíboros lesz.** Rómából táviratozzák: Január első felében feltétlen megtartják a feszült érdeklődéssel várt konzisztóriumot, amelyen egyszerre tizenkét kardinálisnak adják meg a bíbornoki kalapot. Bizonyos, hogy Csernoch János hercegprímás, Piffel bécsi hercegek, valamint Frühwirth pápai nuncius a tizenkét kardinális soraiban lesznek. Hir szerint kívülük még egy bajor püspök is megkapja a bíbornoki kalapot, ugyszintén Rampolla barátja, monsignore delle Chiesa is.

— **A kicsapott diák bosszúja.** A „Hungária“-kávéház hátsó folyosóján kinos botrány játszódott le ma este Szaics Ernő gazdasági akadémiai tanársegéd és egy pár nappal ezelőtt kicsapott akadémiai hallgató, Gulácsy László között. Gulácsy ugylátszik a tanársegédet okolhatta a kicsapásért, mert meglesve azt, amint a folyosóra ment, utánairamodott s az utját állotta.

— **Te gazember, picli!** — kiáltotta a diák és a következő pillanatban a mit sem sejtő tanársegédnek ököllel az arcába vágott. A botrány azzal ért véget, hogy rendőrt hívtak, aki a diákot előállította a rendőrségen, ahol most közbotrány okozásért indul meg ellene az eljárás.

— **A kultuszminisztérium új államtitkára.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Ilosvay Lajos dr. műegyetemi tanárt és Klebersberg Kunó gróf közigazgatási bírósági ítélelbíró államtitkárrá nevezte ki, Madách Emanuel miniszteri tanácsosnak pedig az államtitkári címet és jellegét adományozta.

— **József főherceg a Petőfi-társaságban.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délelőtt tizenegy órakor tartotta az évi nagygyűlést a Petőfi-Társaság a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Ferenczy Zoltán elnöki megnyitóját Várady Antal főtitkár előterjesztette jelentését, amely beszámol a társaságnak Petőfi kultuszáról, a Petőfi-házról és a társaság nyilvános szerepléséről. Ezután dr. Ferenczy József mutatta be József főhercegnek „Szaharai emlék“ című utleírását, amely mély hatása tett a jelen volt közönségre. Ott volt az ifjú Ferenc József főherceg is katonai nevelőjével, Kratochwill alezredessel. A következő felolvasó Ábrányi Emil volt, aki Ének a Palatinus fiáról címen olvasta fel az elhunyt József főhercegről írott költeményét. Majd Herceg Ferenc mutatta be egy novelláját és végül Szabolcska Mihály felolvasta néhány költeményét.

— **Változások a Vilmos-huszárok tisztikarában.** A Vilmos-huszárok tisztikarában több változás történt. Így Capri Valér báró századost és Jankovits Károly alezredest Nagyváradról Debrecenbe helyezték át, míg Debrecenből Nagyváradra Töpké Erich őrnagy távozik.

— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

— **A csütörtöki felolvasó-est.** A felolvasó-estéket rendező bizottság e hó 8-án, csütörtökön délután 5 órakor a római katolikus főgimnázium dísztermében rendezte a negyedik csütörtöki estét, mely — mint mindig — ismét gazdag és változatos programmal fogja gyönyörködtetni ezen esték intelligens közönségét. Különböleg eléggé dicséri magamagát a műsor, mely a következő: 1. Chopin: Gisz-moll Polonaise; zongorán előadja Ernst Márta. 2. „Az evés művészete“, irta és felolvassa K. Szalay Béla dr. 3. A „Vizirózsa álma“, románc, vegyeskar; Kelemen Mariska vezénylete mellett éneklé az Orsz. Tanítói Árvaház énekkara. 4. „Vándor és remete“, drámai költemény; előadják: Kovássy Miklós és Lóky Jenő. 5. a) „Vorrei morir“, olasz ábránd; b) „On revient toujours“ zongorakísérettel; c) „Magyar dalok“, zenekísérettel éneklé Bónisné Mikes Margit. A zongorakísérettel Kollventz Rezső, a zenekarít Veres Tóni és Fia zenekara játssza. 6. Farkas Imre; „A nagy leány“, monológ, előadja: Pelczér Dusi. 7. Részlet Eötvös József br. „Éljen az egyenlőség“ című vígjátékából; előadják: Fábrián Antal (az alispán huszárja); Byély B. (a gróf inasa); Sebes J. (alispán); Weisz D. (az alispán ügyvédje). 8. Egyveleg, előadja: Veres Tóni és Fia zenekara. Ezen, minden tekintetben kiváló sikerűnek ígérkező felolvasó-estére jegyek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében (Szent-Anna-utca).

— **Leprás beteg a prágai klinikán.** Prágából táviratozzák: A klinikán Jaksch lovag egyetemi tanár, udvari tanácsos egy leprás beteget mutatott be. A páciens 20 éves montenegrói suhanc, Korotics Milánnak hívják, Dalmácián keresztül jött egyenesen Prágába, hogy kezeltesse magát. A prágai klinikán önként vállalkozott rá dr. Wagner orvos és egy ápolópápa, hogy a veszedelmes beteg körül maradnak. Külön barakban helyezték el, amelyhez közeledni sem szabad. Jaksch tanár érdekes előadást tartott ez eset kapcsán a lepráról és megnyugtatta hallgatóságát, hogy semmiféle veszedelem sem fenyeget.

— **Solymossy Elek temetése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután három órakor volt Solymossy Elek temetése óriási részvét mellett. A temetésen ott voltak az összes színházak képviselői, a régi Nemzeti Színház művészei. Haypál Benő református lelkész mondott beszédet a koporsónál, a Nemzeti Színház előtt Szirmay és Géczy István mondtak bucsuztatót, amely után a Kerepesi-temetőbe vitték a koporsót, ahol a főváros által adományozott díszsírhelyen helyezték el.

— **Farsangi divatszövetek,** voálók, krepónok, grenadinok, brochék, gyapjú crepek, sálak, Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

— **Magyar futballisták győzelme Spanyolországban.** Madriból táviratozzák: A Ferencvárosi Torna Club futball-csapata ma játszott Bilbaoban s a spanyol csapatot 2:0 arányban verte. A spanyol csapat játékosai az ellenfél győzelme láttára oly erőszakosan játszottak, hogy a magyar csapat több tagja kiállott. Erre a közönség berohant a pályára úgy, hogy a rendőrségnek kellett beavatkozni a dologba, mire a bírő lefújta a játékot.

— **Töröltek a kamarából egy ügyvédet.** Nagyváradról jelenti tudósítónk: Az itteni ügyvédi kamara törölte az ügyvédek lajstromából Somogyi Kálmán dr. zilahi ügyvédet, mert Somogyi évek óta képtelen volt megfizetni a kamari tagsági díjat és a nyugdíj-járulékat.

Somogyi Kálmán dr. 1875. év óta tagja a nagyváradai ügyvédi kamarának. Magas polcról zuhant a nyomorba. Valamikor Szilágyimegyvédben ő volt a legtekintélyesebb ügyvéd, tiszti főügyésze volt Szilágyimegyvédek, jeles prókátornak ismerték, akire nagy és zsiros ügyeket bízta rá. Lassanként azonban dr. Somogyi Kálmán dr. elvesztette lába alól a szilárd talajt. A sorsa úgy nyomta lefelé, hogy a régi dicsőségnek az emléke is alig maradt meg. Irodájába éveken át nem tévedt egy peres fél, jobbról-balról zudultak a nyakába a csapások és a nélkülözés napjaira virradt. Betegség is kínozta, röült, hogy valamiképpen megélt családjával, arra már, hogy a kamara tagdíját fizesse, tíz éve nem volt miből. Őt esztendei nyugdíjával is adós maradt a kamarának, amely vértül is végrehajtást vezetett ellene, de sikertelenül. A múlt év szeptember 13-án összeült a nagyváradai kamara választmánva és mivel a törvények parancsolták, törölte az ügyvédet tagjai sorából. Somogyi Kálmán dr. a töröltetése ellen felebbezett a Kuria ügyvédi tanácsához, irván, hogy ha a törlés megtörténik, a koldusbotot veheti a kezébe és a siralmas helyzetéből való megmentését, az éhezéstől való szabadulását már csak egyedül a Kuria ügyvédi tanácsától várja. A Kuria ügyvédi tanácsa tegnap 399. sz. alatt értesítette a nagyváradai ügyvédi Kamarát, hogy Somogyi Kálmán dr. törlését indokainál fogva helybenhagyja.

— **Irodánkat a mai nappal Piac-utca 40. szám I. emelet helyeztük át. Strasser és König.**

— **Lopnak a szerb katonaszökevények.** Csak tegnap emlékeztünk meg arról a nagyarányú lopásról, amelyet Kosztanovics Milán szerb katonaszökevény követett el Püspökladányban s ma már újból egy hasonló esetről tettek jelentést a debreceni rendőrségen. H. Kun Mihály péterszegi-(Bihar m.) gazdálkodó ma délután följelentést tette egy ismeretlen szerb katonaszökevény ellen, aki furfangos módon lopta meg. Kun Mihály kucoricit hozott be eladni Debrecenbe, amikor a tépei országuton egy ismeretlen, lerongyolódott külsejű ember állította meg a kocsit s kérte, hogy vegye fel őt s hozza be Debrecenbe. A gazdálkodó fölvette az ismeretlent, aki elmondotta tört magyarsággal, hogy szerb katonaszökevény, beszélt nagy nyomorról, úgy hogy Kun Mihály megsajnálta, ráterítette a subáját melegítőnek s úgy hozta be Debrecenbe. Itt a Petőfi-tér egyik üzlete előtt állottak meg. A gazdálkodó bement az üzletbe s mikor ismét visszatért, nagy meglepetéssel a szerb katonaszökevénynek csak a hiült helyét találta. De véle tünt el a subája is s több a szekéren levő apróság is. A rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj szerb katonaszökevény után.

— **A Zion-egylet hangversenyyel egybekötött táncestéje január 10-én.** A hangversenyen közreműködnek: Debreczeni Jenőné urnő, Freund Böske, Simonovits Rózsi, Bodnár Emmi, Popper Margit, Halasi Mariska és Freund Inci urleányok; Lederer Ferenc, dr. Darvas György, Gáspár Géza, Keiner József, Láng Vilmos, Sajó László és Lajtai Károly urak. Rendező: Lajtai Károly színművész. Jegyek kaphatók: Grosz N. Ferenc gyógyszerárban, Fenyő Sándor, Aczél Henrik, Schwarcz M. L. és Frank testvérek urak üzletében.

Korona-Passage

URANUS

Telefon 3-28.

Ma utoljára!

A filmtechnika legnagyobb osodája.

AZ ORSZÁGÚT

Bűnügyi dráma 5 felvonásban.
Irta: Dr. Lindau Pál.

E csodaszép felvétel őfensége József főherceg és családja is megnézte és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak róla.

Méréskelten felomelt helyárak.

Előadások pontosan 6-8 és 10 órakor kezdődnek. Felvonásokban bemenet nincsen. Számozott jegyek előre válthatók d. e. 10 órától és d. u. 2 órától. Telefon 3-28.

CSÜTÖRTÖKÖN — PÉNTEKEN
január hó 8-án és 9-én

A herceg házassága

Katonai dráma 3 felvonásban.

A PIROS CZIPÓ.

A szezon legjobb vígjátéka

— **Szabad Iskola.** Ma este tartotta Sáfár László dr. kir. törvényszéki jegyő „A jog a mindennapi életben” című előadásorozatának bevezetőjét a debreczeni Szabad Iskolában jelentékeny számu hallgató előtt. Az előadó mindjárt előadása kezdetén kitért annak a megjegyzésére, hogy a mai ember élete felett a jog az ur. A jogra nézve definíciót nem adott, hanem fogalmakat vett az egyetemes gondolatvilág köréből és ebből kötetkeztette le a legközvetlenebb módon a jognak különböző megnyilvánulásait. Majd ezek után fejtegette a jog különböző neveit az életből vett esetek megkapó közvetlenségével. Így részletesen taglalta az alanyi és tárgyi jogot. Megmagyarázta, hogy idők múltán, egyes korszakok változásával mint változott a jog is. A jog megsértése folytán előálló bajokat tárgyalta, azokat az eseteket, amidőn a mindennapi élet folytatása közepette az ember a jog szellemével összeütközésbe kerül. Rátért arra, hogy ilyen esetek alkalmával az igazságszolgáltatás doktorai miképen segítenek a bajon, tehát elemezte azokat a helyeket, ahol az ember jogorsvólást kereshet. Beszélt ezzel kapcsolatban a jogi oktatásról, ennek szükségességéről és volt egy nagyon találós megjegyzése, hogy senki sem panaszkodhatik, amely szerint kevés lenne a jogász, sőt sok a jogász, csak egy nagy baj van, hogy kevesés az igazi, a szó legnemesebb értelmében vett jogász. A felette érdekes, tartalomban mélyen járó előadást a közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta. A nagyközönség saját érdekében is igen fontos, hogy Sáfár dr. felvilágosító előadásának további folytatását is meghallgassa, hiszen a jog az embert a bölcsőtől a sirig szakadatlanul új meg új megnyilvánulásokban kíséri és irányítja a halandó ember cselekvéseit. **L. B.**

Holnap, szerdán este Szabó Márton dr. főgimnáziumi tanár tart előadást a Szabad Iskolában a gazdasági és népesedési viszonyok fejlődéséről Magyarországon. Az előadás befejezése lesz a múlt félévben e címmel megkezdett előadásoké: vázlata a következő: A merkantil rendszer és ennek hatása Magyarországra; az újabb gazdasági elgyöngyülés; Széchenyi működésének főbb eredményei, s az 1848-iki átalakulás. Az előadás este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1. c. II. em.) s teljesen ingyenes.

— **Férfi ingek** 1 K 90, 2 K 80-tól feliebb, gallérok, nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, hálóingek, lábravalók 1 K 60-tól feliebb kaphatók Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

— **Kiesett a vonatból.** Könnven végzetessé válható baleset érte ma este Kardos Sándor máv. tisztitót. A Királyháza felől egy negyed nyolc órakor érkező 1751. számú személyvonaton teljesített szolgálatot. A vonat már közeledett a nagyállomásra, amikor Kardos kinyitotta a kocsiját, s a nyitott ajtóban állva várta a beérkezést. A vonat meglassította futását s amint ez már szokás, megállásakor egy nagyot rándult. A rándulás következtében Kardos elvesztette egyensúlyát s a vonatból oly szerencsétlenül esett ki, hogy az egyik lába elört s a fején súlyos zúzódásokat szenvedett. Veszedelemes sérüléseivel beszállították a közpórházba.

— **Nincsen szükségünk fertőtlenítő szerekre,** nem kell a sublimát, carbol és lysoform, hogy a fertőző betegségeket elkerüljük, csak szándékosan ne vigyünk bacillusokat szervezetünkbe tisztátalan, szánsavval telített kútvizek használatával.

Az egyedüli megbízható üdítő víz az egész világon elterjedt Szt. Lukács-fürdői „KRISTÁLY” forrásvíz, mely nélkülözve az ásványvizek kellemetlen ízét, a mindennapi életben már nélkülözhetlenné vált. Olcsó, üdítő és kellemes.

Kávéházakban, vendéglőkben és büfékben poharanként is kapható. Lerakat minden előkelőbb fűszerüzletben. Főraktár „Központi drogeria” Piac-utca 20. sz., honnan a víz-zet a házhoz is szállítják.

— **Babonás a bolgár király.** A Zimonyban megjelenő „Srbski Zasztava” közli: Erdékes körülmények közt történt a bolgár szobranje összehívása. December 13-án (6-naptár szerint) megjelent a konakban Radoszlavoff miniszterelnök. Délután hat óra felé volt. Elhozta a királynak az ukázt aláírás végett, amellyel a kormány a szobranjét az új ülészsakra össze akarta hívni. Ferdinánd király egy szót sem szólt, fölvetette a tollat és mélyen belemártotta a tintatartóba, mikor aztán nevéet aláakarta kanyarítani, jókora tintacsöp fröccsent az ukázra. A király elsápadt s csak ennyit mondott:

— Rossz jel. Milyen nap van ma?
— Tizenharmadika — felelt a miniszterelnök.

— Tizenharmadika? Végzetes nap. Nem kellett volna ma hoznia az ukázt — pironogta a király Radoszlavoffot, majd megjegyezte:

— Nem érzi talán már június 13-ának lehelletét? Hozza holnap?

Másnap irta alá Ferdinánd királyi a szobranje összehívását elrendelő ukázt.

— **Szönyegeg, függönyök, ágy- és asztalterítők, matrácok, flanel takarók, pokrócok** jutányos árban Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

— **A tango ázsiai eredete.** A tango tánc eredetéről most érdekes adatok jelentek meg a „Nacion” című spanyol újságban. E lap szerint a tango feltalálásának dicsőségét sem a spanyolok, sem az argentinaiak nem vitathatják maguknak. A híres tánc ugyanis ázsiai eredetű s nevét Indo-Kína Tango-ho neví tartománytól nyerte, ahol ezt a táncot a benszüllöttek igen primitív hangszerek zenéje mellett járják. A cigányok, akik köztudomás szerint Indiából származtak Európába, magukkal hozták a táncot Spanyolországba, s csak onnan került Argentiniába, ahol tökéletesítették s ahol nemzeti tánc lett belőle, mielőtt megkezdte hódító körutját. A tango ezt az eredetét különben Argentiniában sem felejtették el s a Nacion cikkének szerzője azt állítja, hogy Buenos-Aires közelében a mezőn cigányokat látott tangoztatóknál. Egyébként egy általános elterjedt spanyol-amerikai szótárban a „tango” szónak olyan magyarázatát lehet olvasni, mely erre vonatkozólag ugyszólván minden kétséget kizár. E szerint ugyanis a „tango” emnyit jelent: „cigányok gyülekezete és tánc.” A tango egyébként minden időben magára vonta az izlés és illemtudó emberek haragját. Így például 1637 decemberében egy argentinai püspök egyházi átokkal sújtotta don Menda de la Cueva y Bonavides kormányzót, aki nem átalotta volt nyilvánosan elrejtteni a tango néhány lépését.

— **Menyasszonyi ruhaselymek** minden színben, selymekendők, menyasszonyi koszcruk, fátyolok nagy választékban Szabó Lajos fiai cégnél, Rózsa-utca.

— **Debreczen sz. kir. város** köztisztasági és fuvarozási vállalata cselédsége részére szükséges: 25 rend ruha, mely kabát (béllelve), nadrág, mellény és sapkából áll, kávébarna magyar posztóból; továbbá 25 pár csizma. Akik szállítani hajlandók, ajánlataikat a vállalat irodájába, Külsővásártér 4. sz. alatt adják be.

— **Sikkasztó ügyvéd.** Szabadkáról jelentik: A Schwartz és Társa bécsi cég sikkasztásért feljelentette az itteni ügyészségen dr. Hahn Izidor szabadkai ügyvédet. A feljelentés elpanaszolja, hogy az ügyvéd a feljelentő cégnek 1672 korona követelését behajtotta az egyik szabadkai kereskedőtől, ámde többszöri felszólításra sem szolgáltatotta be az összeget Schwartzéknek, hanem mindig valami kifogással felelt. Hahn könnymű életet folytatott, állandóan nagy összegeket mulatott el és kártyázott. Néhány nap előtt azután eltűnt Szabadkáról. Állítólag Amerikába indult és ügyeit átadta egyik kollégájának. Hír szerint a bécsi cég feljelentését még több feljelentés fogja követni. Ügyvédtársai fiatal, szimpátikus kollégájuknak kiméletből halasztásokat adtak s így most közülük is többen vannak érdekelve.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar tőke	938
Magyar hitel	688
Magyar államkassza	8275
Magyar államkassza	707
Magyar államkassza	43625
Magyar államkassza	64850
Magyar államkassza	787
Magyar államkassza	680

Magánleszámitózási kamatláb:
Párizs 5 1/2%, Berlin 4 1/2%, London 4%.

Budapesti gabonátözsde.

Szárú májura	10.80
októberre	11.42
1914. ápr.	8.33
Rosé októberre	8.62
áprilisra	7.44
Zab októberre	7.70
áprilisra	7.88
Tengeri 1918. októberre	6.58
máj	

Készára 5-10-zel drágább.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Zarug Lukács uridivatáros Barót, Nádudvary Lajos Debrecen, Fehér Sándor divatáros Budapest Mészáros-utca 10., ifj. Goldstein Ferenc kézműáros Kapusvár, Silberstein B. kézműáros Nagyvárad. — A Neuer Wiener Kreditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Brandler O. kalapkereskedő Erzsébetfalva, Galet Samuel üveg- és porcellánkereskedő Kisvárdá Mitellmann Z. női ruhakereskedő Munkács, Biller Béla divatáros Belovár.

Alapítva 1782

BACZEWSKI J.A. - LEMBERG
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

Baczewski
féle likörök
Kitűnő minőségek

mindenütt kapható

Legjobb cseh bevásárlási forrás

Olcsó ágytoll!

1 kiló szürke, jó, fosztott 2— K, jobb 240 K, prima felfehér 280 K, fehér 4— K, fehér pelyhes 510 K, 1 kg. igen finom, hófehér, fosztott 640, 8— K, 1 kg. pelyhes, szürke 6—, 7— K, fehér finom 10— K, legfinomabb mellpelyhes 12 K, 5 kg. vételenél bérmentve.

Kész, töltőt ágyak

sűrűfonalú piros, kék, fehér vagy sárga náncingból, 1 dunyha 180 cm. hosszú, 120 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16— K, 20— K, felpelyhes 20— K, pelyhes 24— K, egyes dunyha 10—, 12— K, 13— K, 16— K, felparna 3— K, 350 K, 4— K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13—, 1470, 1780, 21— K, felparna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 450, 520, 570 K, alsóhuzat erős csikos grafitból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles, 1280, 1480 K. — Széküldés utánvétellel, 12 koronától kezdve bérmentve. — Cseré megengedve, nemteltszóért pénz vissza.

S. Benisch Deschenitz
Nr. 1148. Csehország.
Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

DALMA

Pálóczy csemege pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drasztikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy e pirulából 2 szem lefekvéskor, csikarásmentes, fájdalomtalan bő széket csinál, baszlón mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. amint hogy a gyümölcsök ezen hajtókövona-tól készül, ásványi vegyszer nincs benne, állandó használata a gyomrot rendben tartja, nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vértolulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadások s minden rossz gyomorral járó kellemetlenségek megszűnnek. **!! Két szem ingyen !!**

Próbadoz 1 korona, **∇** Nagydoz 5 korona
Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Főraktár: **Jósa és Jóna** drogeriájában és **Kubek S.** gyógyszerárban (Tisza-palota).

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajduvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

Haszonbérbe - adás.

Ezer holdas birtok
nagy dohányengedéllyel, megbízható bér-
nek cleson bérbeadó. Felvilágosítást ad
Balkányi Béla, Kossuth-utca 32. sz.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbér-szabályzat . . . 80 fillér
- Házbér-nyugtatónyvecske . . . 40 . . .
- Házirend . . . 40 . . .
- Kapuczdula (minden helyiség
részére) . . . 10 . . .
- Óras lakás bejelentési lap . . . 10 . . .
- Ismét kiadott lakás bejelentési
lap . . . 10 . . .
- Epités engedély iránti kérvény . . . 10 . . .
- Lakhatási . . . 10 fillér-
ért darabonként kapható . . .

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAOZ-UTCZA 49.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb a n g o l
DIVAT SZÖVETEK
városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

**MEGHÓDÍTOTTUK
A VILÁGOT!**

UNDERWOOD
LÁTHATÓ IRASU
TÍROGÉP

GEREBEN BÉLA **ANDRÁSSY-UT!**

**Aki jó péksüteményt és
koplós házikenyeret**

akar enni, az kérje a HULSTEIN féle gyártmányt.
Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12-6.

Elismert legjobb motorok!
Messzemelő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

**Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK**
Álló- és fekvőrendszér.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyers-
olajos oszlopármaturák, magánjáróval is.
Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok
gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziázer a

**HOLLANDI
GYOMORCSEPPEK**

Egy tveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

Syldia
A leghíresebb illatszer különlegesség
Calderara és Bankmann
Wien Paris
cs. és kir. udv. szállítók
minden hasonló üzletekben
kapható

**BOLINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK**

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutá-
nyos árak! Kedvező fizetési feltételek!
TELEFON 12-76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

nuár 7.

ttányag-
chuzat el-
e Henrik
38. sz.

G

938 -
688 -
82-75 -
707 -
438-25 -
648-50 -
787 -
680 -

atláb:
47/
de.

trati jelszám:

10-80
11-42
8-33
8-03
7-44
7-50
7-88
6-58

si hitelezői
otelensége-
atárus Ba-
Fehér Sán-
s-utca 10.,
Kaposvár,
rad. — A
a követke-
: Brandler
Galet SÁ-
Kisvárdá
Munkács,

1782

BERG

li
rök

ató

ágytoll!

ke, jó, fosztott
b 2-40 K, prima
30 K, fehér 4-
elyhes 5-10 K, 1
flinom, hófehér,
0, 8- K, 1 kg.
ürke 6- 7- K,
m 10- K, legfi-
nelipehely 12 K.
tlenél bérmentve.

gyak

nánknghól, 1
2 párnával, 80
tartós, pehely
20- K, pehely
K, 16- K, fej-
cm. hosszú, 140
na 90 cm. hosz-
zat erős csikos
12-80, 14-80 K -
dve bérmentve.
z vissza

henitz
zág.
és bérmentve.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből ez- de t minden szög 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendőek. ::

Videokról
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jelleges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó-
hivatalunkban a jelgés levelek délelőtt 10-12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Üzlet

KA. LSBADI
kétszershűt, valódi karisbadi gyartmány, a Deutsch-féle üzletekben kapható.

Falusy Karoly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket. 187

Patkanyirtó
Hegyesi Sándorné, József kir. herceg-u. 22. sz.

Valódi
porosz kőszén, faszén és tűzifa legolcsóbb beszerzési forrása Grünfeld Leopoldnál. Csapó-u. 16. Telefon 982.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zseborák, ébresztő órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhetőek Belényesi Sándor órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Törédék arany és ezüst beváltás. 99

Nagy András
épület- és butorasztalos, Csapó-u. 19. szám. Elvállal mindenféle parket lelakás, felgyalulás és fényezési munkákat pontosan, jutányos árak mellett. Levélbeni meghívásra azonnal házhoz megyek. 2731

Pissziszerezést
legujabb divat szerint szépen, gyorsan készítek. Csipkék 5 fillértől, szoknyák 3 koronától. Parkas Bella, Miklós-u. 5. sz. 76

Legolcsóbban
butort tisztít és javít Frankl Ignác asztalos, Varga József ur asztalos és butorkereskedő volt asztalos munkavezetője Hajnal-u. 19. Egy levelezőlap elég, azonnal intézkedek. 81

TÁRS
kerestetik faipar vállalatához. — Ajánlatok „Világciikk” jellegére a kiadóhivatalba kére- tik. 100

KIADÓ
bolthelyiség !!
A Kistéplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től al- bérletbe kiadó. — Érte- kezhetni özv. Bodánszky Lipótnél Széchenyi-u. 27. sz. a. az utcai la- kásban. 99

Lakás
Gyönyörű
4 szobás lakás fürdőszobával, légszuszvillagítással — egész modern — május elsejére kiadó. Érte- kezhetni Miklós-utca 22, a fűszerüzletben.

Egy
nagy pince raktárnak vagy borpincének 1914 február 20-ától kiadó. Széchenyi-u. 27. sz. a. Értekezhetni az utcai la- kásban ugyanott.

Egy
szoba butor, elegáns, el- adó. Fűtőp. meszkeres- kedőnél Homokkert-utca 121. 2913

Butorozott
nagy szoba, külön bejá- ratu nagy előszobával, a legkényesebb izlésnek megfelel kiadó december 15. vagy január 1-re. Pé- terfia-u. 76., keresztépü- let, emelet. 79

Kiadó
azonnal kiűn bejáratu szépen butorozott szoba. Egnázter 5. emelet.

Piac-u.
38. sz. a. első emeleti irodahelyiségnek is alkal- mas lakosztály kiadó. Értekezhetni Batthyány- utca 14. Telefon 393.

Azonnal
A kertészségben
2 szobás lakás kivételik. Cim a kiadóban.

Kiadó
Széchenyi-utca 39. Stern. azonnal vagy májustól 4 szobás utcai, 3 szobás udvari lakás, Szent Anna 6. sz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
férfi szabóműhelyemet
Arany Janos-utca 3. sz. aia helyeztem át.
Mértek után legelőgánsabb terüthakut a legutányo- sabb árban készítek. Javi- tasokat és vasalásokat leg- olcsóbb árban eszközök. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Oszti.Magy. bank mellett

Megbízható
keresztény embereket ke- resek vidékről és hely- ből azonnal. Cim a ki- adóhivatalban.

Különte

Mig a kesszet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sar- kán legujabb faconu se- lyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szö- vet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Ha
igazi kisüsti barackpá- linkát óhajt, telefonáljon 315. Vadászi, Eötvös-u. 11. 1 liter K 2.44, haza- küldi.

Köműves,
ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével, Rá- kóczi-u. 19. 97

Hőgyeim!
Egyszeri próba meggyő- zi, hogy szeplőt, májfol- tot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruftságot az országhírű ártalmatlan **Matild-arkenőcs, crém és szappan** okvetlen el- mulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kap- ható minden gyógyszer- tárbán és drogeriában. Főraktárak: **Jósa és Jóna és Tóth Béla** utóda **Kükék Tisza-palota. 2736**

Püspökladányban a
Royal-szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mersékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses partiógását kéri: **Szántó Márton,** tulajdonos. 1801

Állás

Gazdaszónynak
ajánlkozik 26 éves, csi- nos barna asszony, ki a házartás minden teendő- jének megfelel. Csakis maganos urak irjanak. Heveit Jozsefné Nadud- var, Lilom-u. 694. 98

Nomet
intelligens kisasszony egy- ket gyermekhez al- last keres. Bővebbet Hon- ing, Vár-utca 7. 30.6

Podraszo
ajánlkozik házakhoz ol- csón es divatosan lesül. Eötvös-u. 21.

Fiatal
asszony, szépen mos, vas- sal, házakhoz eljár két koronáért, Bercsényi-ut- ca 15.

Poztárszó
felvétetik óvadékkal. Ajánlatok főposta fiók 49. küüendők.

Takarítónő
tisztességes ügyes azon- nal felvetetik. Csapó-u. 4. emeleten ba ra.

A
debreczeni református egyház pénztárához, jó írásu és jól számolni tu- dó fiatalember napdíjas- nak felvétetik.

Ajánlkozik
házakhoz dísznőöléshez értő férfi, hurkakészítés- héz értő nő. Zápolya-u. 11. sz. 93

Varrónő
házhoz ajánlkozik vidék- re is Morgó-u. 30. 89

Megbízható
ügyes 14-15 éves kis leány felvétetik a csipke- áruházba, Sas-u. 4. 114

3
szobás lakás olcsón át- adó butor eladó, Darabos-utca 22.

Több
rendbeli lakás kiadó, Hatvan-utca 6. sz. alatt.

Házmester
felvétetik tisztességes há- zaspár Barna-utca 2/b. azonnali belépésre felvé- tetik, Szappanos-utca 3. szám.

Takarító
leány félnapra azonnal felvétetik, Piac-utca 58. II., 35. IV. lépcső.

Szabóságédek
női konfekcióra felvétel- nek Deák Ferenc-utca 13. Bíró.

Adás-vétel

Zongora
jó karban levő, modern, megvételre kerestetik. Cim Goldklang, Miklós-u. 11. szám.

Tisztán
kezelt tej hazhoz szállít- va megrendelhető Glück- nél, Darabos-u. 20. 2 64

Tanyortalpu
lompos farku Mackó ko- ma utazásai s minden- féle képes mesekönyvek, zsolttárak, imakönyvek, képeslap, fénykép belyeg- albumok, emikékönyvek, dobozos levélapírok :::: bolti árból 20-30-50-60 százalék engedmény- nyel kaphatók **Ha matya- na, Fűvészkert-utca 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház.)

Egy
jó karban levő kutszi- vattyu jutányosan eladó. Bercsényi-utca 69.

Karisbadi
olcsó porcellán edények, gyönyörű szines szervi- eek most érkeztek. Ajan- dektarynak nagyon ol- csón. Hunyadi-utca 14. szám. 2946

Eladó
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Batthyányi-utca.

29.
számu egyfogatu bérkö- csi és hektó diószegi ó bor eladó, Meszena-utca 10.

Tej
saját fejésű, házhoz szál- litva Fűvészkert-u. 21. Telefon 1095. 89

Eladó
esetleg haszonbérbe ki- adó a Lamprecht-féle hízaló 5000 négyszögöl föld területtel. Értekez- hetni a Debreczeni Gaz- dák Bankjánál, Kossuth- utca 17.

Ah!... ez vagy gyöngyvirágcsokor vagy
Dralle-féle Illusion
a világítótoronnyal

Gyöngyvirág róza, orgona, heliotrop, rezeda 4- korona, ibolya 5- korona. Minden gyöngyszertá- rakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben, szap- panüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.
GEORG DRALLE, HAMBURG-BODENBACH a. E.

Eladó
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Batthyányi-utca.

Gramafon
kétrugós, lemezekkel, al- bummal, lemezek külön is olcsón eladók. Malom- köz 5. 3033

Eladó
Varga-utca 9. számú ház, udvar, kerttel. Értekez- hetni ugyanott. 3039

Eladó
a Monostorpályi határ- ban 200 hold tagos bir- tok kedvező fizetési fel- tételek mellett, holdja 500 koronáért. Ugyan- csak eladó ugyanott 130 hold tagos birtok, holdja 380 koronáért. Értekez- hetni a Debreczeni Gaz- dák Bankjánál, Kossuth- utca 17.

Eladó
egy kazal széna, értekez- hetni Sziv-u. 21.

Híntó
eladó egy- és kétfogatu, megtekinthető Egyháztér 10. sz.

Egy
női Singer varrógép ol- csón eladó, Csonka-u. 9.

Eladó
a Kondorosi homoktégla- gyárnál, a Diószegi uton 16 wagon porosz és sal- bor gótarjáni kőszén és 200 mm. oltatlan mész. Ve- vők jelentkezhetnek a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth- utca 17. sz.

Eladó
93 darab 5-6 méteres akácfa, 20 drb fűzfa, ha- szonra való, Homok-u. 112. sz.

Schunda-
címbalom eladó, Fűvészkert-u. 14.

Eladó
Nyl-utca 112. számú, jól jövedelmező ház. Pékfiz- letnek, vendéglőnek kivá- lóan alkalmas.

Eladó
Bercsényi-u. 16. sz. ház minden elfogadható ár- ért, azonnal átvehető.

Bor
van eladó Alsójózsán Nagy Sándornál.

5 hold
kiváló minőségű kerti föld konyhakertészenek bérbe adatik. Viz minden időben elegendő van. Értekezhetni Kontsek Gé- zánál, Kossuth-u.

Eladó
egy teljes férfi szalon és kisebbül berendezés. A férfi szalon áll füstölt tölgyfa íróasztal, könyv- szekrény, kis asztal, an- gol bőrgarnitúra, sző- nyeg, eredeti festett fal- képek, csillár és székek- ből. Az ebédülő díófa, edény-szekrény már- ványlappal, női zsúr-asz- tal, hozzávaló részekkel és kihuzható asztalból, Kigyó-u. 8. sz. alatt. Ugyanitt egy drb jókar- karban levő félrövid zongora Vopatem gyárt- mány, szintén eladó.

Borsiprü
és uradalmi szállótör- kölyt veszek. Popper Jó- zsef, Hatvan-u. 9.

Legszébb,
legolcsóbb hajmunkák kaphatók Boczán fod- rásznál, Hatvan-utca 2. Hajat veszek.

Saját
termésű martinkai bor l. 72 fill. kapható, Csapó- utca 49. sz. alatt 68

Megvételre
keresek régi fajta kutszi- vattyt és régifajta vető- gépet Csuka Miklós Sá- ránd.